

Oglasi, pripolana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Novca predbrojbu, oglase itd. šalje se naplatnicom ili položalom pošt. štationice u Beldu na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravitičtvu u otvorenom plamtu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekovnog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

»Slogom rastu malo stvari, a nestogu sve pokvari« Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju n e p o d p i s a n i n e tiskaju, a nefrankirani ne primaju.

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće, } nagodno
5 K za seljake } ili K 5—, odnosno K 2-30 na pol godine.

Izvan carine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10-h, za ostali 20-h, kolji u Puli toli izvan liste.

Uredništvo i uprava nalazi se »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1, kamo neka se naslovljuju svapimalpredplate

Glavni urednik Jerko J. Maholija.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Puli- ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

Novi porečko-puljski biskup.

Dulja vremena povlačilo se novinama ime mons. dr. Trifuna Pederzoli, župnika kod sv. Antuna novoga u Trstu, kao nasljednika pok. biskupa Flappa na stolicu porečko-puljske biskupije. Sada je pako konačna odluka pala i imenovanje mons. dr. Pederzoli a za porečko puljskog biskupa je gotova stvar. Novi porečko-puljski biskup jest rodom iz Kotora u Dalmaciji a po ocu iz talijanskog Tirola, star 64 godine, uzgojen u talijanskom duhu u kući i u gimnaziji Zmajevićevog sjemeništa, gdje su Jezuiti iz Italije vodili i pođučavali sve predmeta. Toliko možemo za sada reći o novom biskupu a dodatkom, da poznaje dostatno i hrvatski i do sada se nije isticao u politici ili bolje nije se čulo za njega, da bi se mješao u narodnostnu borbu između nas i Talijana Primorja.

Prigodom tog imenovanja moramo iskreno i otvoreno reći svoju i mi, ne toliko o osobi novoga biskupa, nego poglavito o položaju i upravi porečko-puljskog biskupa.

Talijanske kamorraske novine cilog Primorja pozdravile su imenovanje mons. Pederzoli-a velikim oduševljenjem u dugim člancima iznoseći vrline i krieposti novoga biskupa. Kad bismo htjeli po tim pohvalnim člancima talijanske kamorraske štampe suditi novog biskupa, morali bismo reći: maštati omen; ali pošto novoimenovani biskup porečko-puljske biskupije nije kriv, da ga talijanska liberalna kamorraska štampa Primorja hvati i uzdiše, ne smijemo i ne možemo to useti odmah za zao znak, već uzmiemo to hvalospjeve kamorre kao lažne, neiskrene i dvovalne izjave kamorraske u urezidine, nečiste svrhe, litujući već prije nastupa pridobili novog biskupa za sebe u niskoj borbi proti nama. Zato ti hvalospjevi talijanske liberalne kamorraske klike nisu ništa drugo nego podlo i ogavno lažanje i puzanje.

Talijani isto ne propuste nikada niti jedne prilike, a da svako pitanje bilo političko, gospodarsveno, crkveno, kulturno itd., ne svedu na politiku, te pokrenu svu svoju moć i vlast dok to pitanje ne biva riješeno lih u njihove nečiste svrhe a protiv nama za našu moralnu i materijalnu štetu i propast. Tako su i ovog puta poduzeli Talijani sva sredstva i upotriebili svoj položaj na junti i bezstidnu premoć u zemlji, dok nisu kod državnih faktora postigli da bude imenovan porečko-puljskim biskupom njihov kandidat.

Dugim biskupovanjem pokojnog Flappa i načinom upravljanja porečko-puljske biskupije kroz to vrijeme osokoljeni upiliše u glavu i rek bi osvjedočile kompetentne državne faktore, da je porečko puljske biskupija isključivo talijanski posjed, da je porečko-puljska biskupija jedino za Talijane. Veći broj hrvatskog pučanstva u toj biskupiji, maldane jedini vjernici te štaju crkvi u ovrškuju zakone crkve i zapovjedi božje — na to se ne smije obzirati; udovoljenje pohotnih želja i niskih ciljeva kamorraske klike u Istri i zemaljskom odboru to su jedini i glavni argumenti, kojima istarska talijanska kamorra zahlijeva biskupa porečko puljskoga za sebe i fanatizovanu ultratalijansku kliku u Poreču.

Mi smo za biskupovanja pok. Flappa nebrojeno puta istaknuli u ovom listu poznatu i žalostnu činjenicu, da je porečko-puljskom biskupijom vladala više talijanska junta u Poreču, nego li ordinarijat; da je talijanska klika u Poreču sa ulice mnogo puta namećala ordinarijatu svoje fanatične zahtjeve proti našim svećinjam i višeput postigla ne jedan veto ordinarijata u njojpravednijem udovoljenju naših zahtjeva i zakonom zaštićenih prava. Prognošta našeg jezika u crkvama naših mjesta, zabrana hrvatske molitve, propovjedi, pobožnog pjevanja i naučanja katoličke vjere — prognošta i skoro istriebljenje narodnih svećenika te silovito nametnuće tudjih talijanskih svećenika hrvatskom puku ove biskupije, koji ne razumiju put ni ovaj njih — sve su to pre-

očiti dokazi one žalostne činjenice i posljedice, koje su morale nastati usljed sistema, kojeg izrabluje za sebe oligarhična talijanska kamorra na svakom polju, tako i na crkvenom. Ona talijanska kamorra, koja nikad ne zaviri u crkvu izim da se crkvi i svećinjam vjere naruge, napadne službenike vjere, ošteti i priarati crkvu i skući što je više moguće pul svoju vlast povlastice i prava crkve a svećenstvu na svakom koraku bacii klip pod noge! Sve bi to izgledalo najvjerojatno, pretjerano, kad ne bi za to bilo na pretek dokaza i vidljivih činjenica. Ordinarijat porečko-puljske biskupije bio je više na junti i porečkoj ulici, nego li u biskupskoj palači!

Uz ovakove okolnosti mi vrlo dvojimo, da ne rećemo a smo više no stalni, da će se odnosaji u porečko-puljskoj biskupiji promieniti pa stajno tko mu drago na čelu te biskupije. Možda je ova naša tvrdnja odviše smiona, ali žalostnim iskustvom poučeni ne možemo se nadati korjenitom izliedenju zla; kog je stvorila istarska talijanska kamorra. U tom nas podkriepiljuje okolnost, što je tome podlegao u brzo pok. biskup Flapp, za kojeg i Talijani kažu, da je bio u početku pun enerzije, samostalnosti, vrlo učen i svestrano obrazten, prozet pravdomoću i nepristranošću, uz to pobožan i dobar. Ipak ga je svladao ambijenat fanatične ulice u gradu Poreču i još više ona tiranska moć i vlast na istarskoj junti, koja hucka i fanatizira porečku ulicu proti svakoj pravdomoći i najpoštenijem djelu.

Nastaje pitanje, hoće li se moći ovom straznom zlu ošeti novoimenovani biskup mons. dr. Trifun Pederzoli? Teško, dok god bude njegovo sielo u Poreču; ali ako mu podje za rukom odoljeti toj silnoj napasti, pokazat će, da je čovjek u pravom smislu te riječi, biskup Providnosti, koji će biskupiji učiniti mnogo dobra i pročistiti ju od kukolja i zaraze, što hara godine i godine za zator crkve i vjere, doniet će svoim stadu sreću i mir, utvrditi ga u kršćanskoj vjerc i svratiti na prvi put

pravde i zakona božjih. Naš puk će takovog biskupa blagosilivljati i zahvaljivati Providnosti na takvom pastiru.

Mi smo osvjedočeni, da su novoimenovanom biskupu poznate sve spomenute prilike, pak zato će mu biti prva i poglavita briga, da se svoim dušom iscrsam dade na teški posao: ukloniti, po našem čvrstom uvjerenju, ponajglaviji uzrok tog zla, a taj je: **promještenje biskupsko stolice u Pulu.** Kad to postigne, uklonit će jednim mahom sve ostale uzroke i napašči, kojima će biti izložen u gradu Poreču, jer dokgod bude u njemu, naš hrvatski puk one biskupije nema se nadati hojtkuju ni duševnom ni tjelesnom. Taj uvjet imao bi mons. Pederzoli postaviti kao *conditio sine qua non* prije svog nastupa na stolicu porečko-puljske biskupije. Uz drugo ne manje važne uzroke za promještenje biskupsko stolice iz Poreča u Pulu, stoji također i ovaj među važnijima, a taj je: čast i dostojanstvo jednog biskupa, koji bi se više uvatavali u Puli na veći ugled crkvene hierarhije i veliku korist i probit same vjere, kao što i na podignuće sve to više smalakajućeg vjerskog čustva u ovom gradu. Opetujemo: jedino iz novog siela moći će novi Pastir dieliti svoj pastirski blagoslov jednako i pravdomoću cilog sebi povjeruom stadu.

Ove riječi napisasmo u najboljoj namjeri kao osvjedočeni kršćani, htijuci iskreno i otvoreno prikazati naše stavovište pri nastupu novog biskupa. Odklanjamo najodlučnije ujedno možebitni prikor, da nas je na ovakovo pisanje potaknula okolnost, što je novi biskup talijanska narodnosti i što nije na to mjesto imenovan koji Slav. Tu osvadu odbijamo najodreštelije. Presvjelti dr. Pederzoli pozna i hrvatski jezik, ako ne sasna dobro, uvjereni smo, da će mu se kao Dalmatincu brzo povratiti riek izraza i riječi, koje mu ispaše iz pametii zaradi dužeg no povorenja našeg jezika, i s te strane mi bismo bili posve zadovoljni a njegovim imenovanjem. Ali to poznavanje jezika prestat će biti dođrim svojstvom i nužnim uslovom sposob-

Bilješka iz talijanskog poslanika.

Fanci je prove... tako viču sada jednoglasno talijanski liberalci i talijanski klerikali u pitanju Spadara. Mi da im moramo pružiti dokumentirane dokaze o pomoći naših izbornika Spaderu. Crna nezahvalnost, kame li je Spadaro. Piteju dokaze za ono, što i vrpaci na krovu dobro znadu. To je isto kao pitati: vanka dokaze, da je talijanska stranka politena, a svi dobro zasmo za utaznu prazninu običinske blagajne u Puli.

Talijani vele, da su zadovoljni za imenovanjem porečko-puljskog biskupa u osobi mons. Pederzoli. Eto u tomj čemu im malo u susret, to čemu reći: kad su ne sretno prilike kod nas još takove, da nije mogao ni jedan naš svećenik portati biskupom u Poreču, te se htjelo jednog Ta-

lijana, između sviju Talijana najbolji je skoro Pederzoli.

Talijani dobro znadu, da je novi biskup blage čudi i bez enectije, te računaju na pokvarenu ambijenat u Poreču, koji bi mogao upitrali na Pederzoliu. U tom se možda ne varaju — a možda i da. Sam Bog znade budućnost.

Talijani se organizuju. Rade na svu silu. Osnovali su, kako je već poznato našim čitateljima novo političko društvo »Unione Nazionale«, te izdavaju i glasilo društva pod istim imenom. Predsjednik društva je dobro poznati arlekin Bennati.

Talijani kupu članove za svoje društvo na sve strane. Izabrali su pouzdanike po svim občinama, to se zane do malo dana konstituirati. A mi?

Zarili se moramo također, jer spavajnjem čemu izgubiti i ono što smo do kaita teškom mukom spazili.

UPomoć Niemci! To je smimo jednog članka »Prolog Jedna u židovsko-talijanskom glasilu »Il Piccolo«. U pomoć Niemci, proti Slavcima!

Nemojte — vele Talijani — vi Niemci graditi vaše narodne kuće u Trstu, nemojte oslabiti talijanstvo, jer oslabljeno talijanstvo snaga je Slavcma, koji su i vasi neprijatelji.

I ne samo židovsko glasilu nego i svi Talijani su istoga mišljenja. Radje Kinezu ili Kafrancu, samo no Slavcma!

Cielo ovo postupanje Talijana u očigled velike i prave pogibeji pred Niemcima i u očigled neposrednih i najzakoničnijih na silu zahtjeva: jest jedna prava ludost; a ludjachna se postupa sa silom. Naša misao neš: **»Bede jest pod izvanrednim okolnostima izdati svakog talijanskog zahtjeva«.**

Židovsko glasilu u Trstu je ovili dana posteno nasamarilo jednog bedaka, koji

jednog „Talijana“ samoga čuli smo tužbe na slab uspjeh njihovog kinematografa. A što bi bilo da im mnogi Hrvati i Slovenci (žalostna im majka) ne posjećuju taj kinematograf? Da smo mi u Pazinu svi složni u radu na narodnom polju, brzo bi se naše „Talijane“ posvema utuklo.

Dosta nužna potreba za grad Pazin je jedan dobro uređeni trg za prodaju povrća, mesa, ribe i dr. Odnosno na ovo pitanje imalo bi se urediti prenos povrća, mlička i drugih proizvoda iz polja, te organizirati prenos riba, jer se sve to vrši još na dosta primitivan način. Sve to bi mnogo koristilo narodu u Pazinu i okolici. Za sada nabacismo ovu ideju za par riječi, a drugom prigodom baviti ćemo se s njome obširnije.

Kršan, dne 7. aprila 1913. Danas je preminula ovdje nakon dulje bolesti, u 73. godini svoga života, velevredna gospođica Justina Frankola, rođjena Burul, majka veće gosp. profesora-katehete u Pazinu, komu izrazujemo našu najiskreniju sućut na tolikom gubitku. — Počivala u u miru!

Porečki kotar

Iz Materade. (Talijanski barbarizam i scvinizam u umalnoj obdini.) Vredno je, da se potanko pozabavimo s onom osobom, koja je bila više puta spomenuta radi svog nepravednog postupka s nama Hrvatima u obližnjim selima grada Umaga, te koju su svi upoznali u samom G. Manzuttu, koji su pročitali naše dopise u „N. S.“. On, kao načelnik mnozine ljudi, morao bi se smatrati kao otac te množine, bez razlike na jezik i pol. stranke. On, kao načelnik, morao bi se savjestno skrbiti za svoje obdinare; kao za svoje prave Talijane rodom iz Italije i za naše renegate tako i za nas Hrvate, koji sačinjavamo dobar dio obdine, kojoj svojim žuljima plaćamo poreze i namete kao i drugi. Dali nam je pak obdina pokazala onu očinsku skrb za naše potrebe? Nije! Iza toliko godina dala nam je učiniti dva kratka putlića, a ostale naše potrebe?

Tudje dugove za neke ohole ljude mora obdina da plaća, mislimo na koparsku izložbu, jer nam je bilo rečeno, da sve tal. obdine plaćaju, tako i naša, a nas neće da pomaže niti u najnužnijim potrebama. Svaku pomoć, koju pitaju naši renegati izpuni im obdina, t. j. načelnik, a ako dodje koji čovjek protivno mu mišljenju, zna mu pokazati vrata. Naš „dobar i savjestan“ načelnik znao nam je više puta, a neće uzmanjati ni u buduću, da potraže svoju protimbu, koju je usadio također i u svoje podređene službene osobe, mislimo naime na naša župane, koji čine onako kako im zapovijeda njihov gospodar. Upravo ovi župani, u koje je prešlo Manzuttovo neprijateljstvo, a osobito u našeg župana Mattea Giurisevicha, koji si je utvrio u glavu, da je pravi sin naša talijanske zemlje, preko našeg mora, a ne zna tužan, da je na onoj kamenitoj čitaviji oko sela Golca, pasao ovce, ako ne on, a onda njegov otac, a sada, pošto mu je načelnik podijelio tu čast nasilno, bez naše privole, diže siromah visoko nos ispod gospodskog klobuka. Tužni čovjeka, prst na čelo, pak promišli gdje si se rodio i odakle dolazi i koje prestine nosi.

Čitatelji, pročitate sljedeći slučaj za prosudite. Ovakvih sličnih primjera ima vam u ovim zapadnim krajevima sva sila, a imat će ih žalibože još. Obolio gospodar neke siromašne obitelji, stanujući u selu Boakarji, Siromah 16 dana ležao u postelji, a možda još leži a žena s nejakom djecom nije znala kako da si pomogne, već otišla k županu Juristiću i zamolila, da izposluje kod načelnika, da joj podijeli koju pomoć za boljestnog muža. Mjesto da ju utješ kao otac

i da joj obeća pomoć, njegov je odgovor glasio: „Iste Hrvatom, pa nek vam oni daju, ča niste se vrgla s njima? Ako se odvržete od njihovog partida i pošaljete svoju djecu u našu talijansku školu, onda ću vam učiniti supliku kod podestata“. Ali nu je ona kao žena liepo odbrusila: „Ca pitam vas da mi date od svoga, ča nismo svi jednaki u komunu i ne plaćamo svi jednako dacionale. Recite mi, čete mi učiniti supliku ili ne čete? Moja dica će šelin poč u onu školu, kad gredu sada, te mi nismo nikakovi Talijani.“

Odalečivši se žena par koraka, pobjojao se nesta župan, pa ju je dao pozvati natrag i obećao, da će predložiti obdini, nek joj podijeli podporu za trošak bolesti. Načelnik odlučio joj dati K 4, koje je si romašna žena i uzela. Bili bismo radoznali, koliko bi naš skrbni načelnik podijelio toj siromašnoj obitelji, kad bi bila svoju djecu poslala u talijansku školu, za koju moramo mi svi da plaćamo za par naših renegata. — Došao liečnik k bolesniku i učinio mu svjedočbu, da je taj muž zaista bolestan. Nakon 10 dana otišla je žena opet na obdinu, ali sada sa liečnikovom svjedočbom, da moli pomoć. G. Manzutto pokazao se je ovaj put neobično veledušnim te je ženi na temelju liečničke svjedočbe hito dati čitave dvie krune.

Pravo je imala žena, da nije uzela niti ove dvie krune, rekavši mu: „Nanche in strada che ho fatto, non la me se pagata, po cosa farò con 2 Cor.? Ali naš milosrdni načelnik odgovori joj očinskim srcem: „La vadi in Serbia o in Croazia, po che vi ajuta loro e i vostri compagni.“ Liepe rieči jednog načelnika!

„Per questa volta ho parlato in lingua italiana, ma altra volta parlerò in lingua croata, poi occorerà, che avete in podestaria anche un interprete.“ Rekavši to žena, pokazali su joj vrata i smijali su se za njom.

Hel čovjek veli a Bog dieli. Jesu li to milosrdni stvorovi, jesu li to dobri ljudi? Šta ih ne boli glava za ovu siromašnu obitelj, šta im je skrivila, te ju tako progone. A pitam vas gdje su povlasti i sloboštine našega mjesta? Zašto više još oni Manzuttovi „Fermani“ potvrđeni također i od e. k. kot. oblasli po kućnim zidovima i vratima krcama? Što još vlada u Materadi obsadno stanje? Tko podkapa zakone? Nešto se pleće svakako oko nas. Zato skupite pamet gospodo!

Sranina i Jurina

Fr. Ma mora imati dugi nos on samrdljivi paziški kralj.
 Jur. Po čemu to sudis?
 Fr. Zač ga je zabol valje va gologorišku čikvu.
 Jur. On zabada svoj nosinu i na talijanske gnojnice, pak neću ga naše crkve.
 Fr. Ča se ne boji, da mu ga ki ne skrati?
 Jur. Dragi ti, ter je dobiti više palice leg njeđan kralješki tovar.
 Fr. Onda ima debelu kožu.
 Jur. Tovarsku.
 Fr. Ma kako je to, da neki naši mladići hude leta i leta u škole a nećine nikakih ispiti nit su ikakve korist narodu?
 Jur. Reć bi da imaju drugoga posla, da niču gde se ih ne sije, i da dostukuju

što drugi deleju i govore, pak nojzad ni tega ne razumeju.
 Fr. Ma to j' od njih nepošteno, a za narod jako žalostno.
 Jur. Reć bi, da ni toliko ne dosiže njihov razum ni njihov uzgoj.
 Fr. Brižni mi s takovom mladostju.

Razne primorske pjesni

Iz Narodne Zajednice za Istru. Podružnice: Budući da se prošle nedjelje radi raznih zapreka nije moglo u Kastvu održati konstituirajuću skupštinu podružnice N. Z. z. I. za Kastavgrad, to će se ista držati buduće nedjelje dne 13. o. mj. i to u prostorijama „Hrv. Čitaonice“ u 3 sata poslie podne. Potvrđena su već pravila nove podružnice N. Z. z. I. za Klanu i okolicu, a poslana su na potvrdu pravila N. Z. z. I. za Cres i okolice.

Pučka predavanja. Prosvjetni odbor N. Z. z. I. priredio je prošle nedjelje dne 6. o. mj. u Matuljama jedno vrlo uspješno predavanje. Predavao je gosp. prof. Ivan Ivančić „o Balkanu i balkanskim narodima“. Predavanje bilo je popraćeno mnogobrojnim slikama, koje je N. Z. z. I. najpripravnije posudila slav. podružnica „Pučke Prosvjete“ u Sušaku. Buduće će se nedjelje dne 13. o. mj. ovo isto predavanje ponoviti u Lovranu na želju tamnašnje podružnice N. Z. z. I.

Pučke knjižnice: U Voloskom se nalazi „pučka knjižnica“ N. Z. z. I. u prostorijama čitaonice „Bratimstvo“. Otvorena je svako nedjelje od 9 i pol do 11 sati. Knjižničar je g. učitelj Rajčel Antun. Za svaki svezak se plaća 4 pare. Knjižnica imade sada 575 svezaka i to 484 hrvatska, 90 slovenskih i 15 čeških. U prošlom mjesecu ožujku isposudilo se 119 svezaka i to muškarcima 81, a ženskim 88. Članova imade upisanih 57 i to 15 muških i 42 ženske.

U Opatici se nalazi „pučka knjižnica“ N. Z. z. I. u prostorijama čitaonice „Zora“. Otvorena je nedjeljom od 10 i pol do 11 i pol sati. Knjižničarom je g. učitelj Šopić Vinko. Za svaki se svezak plaća 4 pare. Knjižnica imade sada 506 svezaka i to 457 hrvatskih, 28 slovenskih i 21 čeških. U mjesecu ožujku isposudilo se 48 svezaka i to muškarcima 17, i ženscima 31. Članova imade upisanih 54 i to 26 muških i 28 ženskih.

Za „Jadransku izložbu“, koju će se bu bućeg tjedna otvoriti u Beču, bila se je zainteresirala i N. Z. z. I. pa je u tom smislu bila pisala na više strana u Istri, ne bi li se stogod s naše strane moglo kod te izložbe izložiti, ali budući da je u zadnje vrijeme jasno izbila na javu tendencija i karakter, što će ga izložba no sili, osobito po plakatu, kojim se tu izložbu oglašuje, to je C. O. na zadnjoj svojoj sjednici zaključio ne sudjelovati kod te izložbe i preporučili istar. Hrvatima i Slovencima, da ne sudjeluju kod te protuslavenske izložbe.

Zadružni kongres u Ljubljani. Dno 2. i 3. t. mj. održavao se u Ljubljani zadružni kongres za južnoslavenske zemlje. O tom važnom kongresu izvjestili ćemo obširnije u budućem broju.

Nove djelo našeg čišnog Viktora Čara Emlina. Iz novina doznajemo, da je naš neumorni i velezasluzni književnik g. Viktor Čar Emlin svestio novu, veću pripovijest pod naslovom „Iza plime“. U tom da se djelu arca život našega naroda u Primorju. Ovo će djelo izdati „Matice Hrvatske“. Čestitamo unapred našem odličnom zemljaku.

III. odboraka sjednica H. S. A. F. D. „Istra“ obradivati će se uz sudjelovanje izaslanika ostalih ist. ak. dr. u nedjelju dne 13. o. mj. u Puli (u Nar. Domu) u 9 sati pr. p. za sljedećim dnevnim redom: 1. Odborski izvjestaj, za mišljenjem izaslanika. 2. Novi društveni poslovnik. 3. Eventualija: Drugove, koji su označeni

kao zastupnici akad. društava u Beču i Zagrebu, moli se ovim putem, da ne izostanu. — Predsjednik Božo Francić, cand. iur.; tajnik N. Sucić.

Posebnost godine 1913. su svibanjska vučenja srećaka u korist „Hrvatske Narodne Straze“, kod kojih se u sretnom slučaju već po uplati prvog mjesečnog obroka od 5 kruna može dobiti 90.000, 40.000, 30.000 i dva puta po 20.000 K odnosno franaka i lira. Čitajte današnji oglas: Srećke u korist Hrv. Nar. Straze.

Poziv

na XXIII. redovitu glavnu skupštinu Istarske Posujilnice u Puli koja će se održavati u nedjelju dne 20. aprila 1913. u 10 sati prije pođne u dvorani Čitaonice u Puli sa sljedećim dnevnim redom:

1. Izvješće i obračun za upravnu godinu 1912.
2. Izvješće nadzornog odbora.
3. Odluka o porabi čistoga dobitka.
4. Izvješće o reviziji.
5. Izbor starošinstva, nadzornog odbora i pomirnog suda.
6. Što koji predloži.

Opaska: Glavna skupština može valjano zaključivati, kad je na njoj zastupana barem jedna desetina zadružnih diekova. Ako toga nije, držati će se ista u 10 i pol sati bez obzira na broj prisutnih sa istim dnevnim redom.

Poziv

na V. glavnu godišnju skupštinu Sv. Nedeljskog društva za štednju i zajmove, reg. zadr. s neogr. jam., koja će se održavati u Sv. Nedelji dne 25. t. mj. u 2 sata po podne sa sljedećim dnevnim redom:

1. Čitanje zapisnika prošle glavne skupštine.
2. Izvješće obavljene revizije.
3. Odobrenje računa za god. 1912.
4. Promjena pravila § 31. i 32.
5. Izbor upravnog odbora.
6. Izbor nadzornog odbora.
7. Razno.

Odbor.

Vjestnik Gospodarske Sveze za Istru.

Posujilnica u Voloskom imala je u subotu dne 29. marča godišnju glavnu skupštinu pod predsjedanjem g. Viktora Tomičića, načelnika upravnog odbora.

Ta je zadruza na omedjašeno jamčenje sa devetkratnom garancijom za svaku krunu zadružnog diek. Posujilnica u Voloskom jedna je od naših najbolje vođenih i najjačih. Koncem god. 1912. imala je 29.246 kruna uplaćenih zadružnih diekova, dakle ukupnog jamstva od strane članova 292.460 kruna.

Kako je lanjske godine bila velika stiska za novac svuda (a biti će još i za duže vremena), tako su ljudi dizali i od Voloske Posujilnice svoje uloske više, nego li bi bili inače.

Ta zadruza isplatila je tekom godine poprečno preko tisuću kruna uloska na dan više, nego bi primila. Sa svim tim nije došla u nikakovu nepriliku, te joj se može čestitati na tako sjajnom uspjehu. Skupština je raspravila i odobrila obračun lanjske godine, odlučila da od čistog dobitka, koji iznasa kruna 12.371.87 ide 4000 kruna u posebni rezervni fond za gubitke, ako bi ih kad bilo, a 3000 kruna u obći rezervni fond.

Ostatak je podijeljen u mnoge dobrovoljne svrhe (podporna djeca i druga narodna društva), u dividenda, u gradnju činovnicima itd. S prinosom od lanjskoga čistoga dobitka iznositi će obći rezervni fond Voloske Posujilnice 136.000 K, a posebni za

eventualne gubitke 14.000 K, dakle ukupno 150.000 K; zista liepa svota.

Ukupni promet 1912. bio je:
 Gotovina na početku god. K 7748 11
 Primitci tekom godine . K 2.661.258-60
 K 2.669.006 71

Izdaci tekom godine . K. 2.659.680-22
 Gotovina koncem 1912. K 10.926-49

Polvrđen je dosadašnji upravni i nastorni odbor i društveni sud.

Razpravljalo se je o gospodarstvenom stanju u kotaru zadruga, te je skupština dala direktive upravi glede budućeg poslovanja, naročito glede kamata i zajmova aktivnih i pasivnih. Skupština su izrazili također nazor, posve opravdan, da se rezervne zaklade imaju i unapred povećati čim više moguće i ako su već dostigle priličnu visinu, jer time raste ugled i kreditna jakost zadruga.

Za one, koji još ne znadu, neka bude spomenuto još i to, da je Voloska Posujilnica vlasnik tamošnjeg hotela „Narodni Dom“ (Liburnija), te je dužnost pravih rodoljuba, koji zalaze u one strane, da podupiru ono svratište i gostionu, jer tim pomažu našu narodnu stvar.

Na skupštini bio je i predsjednik naše Gospodarske Sveze za Istru dr. Laginja, koji je u tom svojstvu i kao član one zadruge također sudjelovao pri raspravama sa raznim svjetli i opakim, izraziv ta kodjer zadovoljstvo nad dobrim napredkom spomenute naše zadruge.

Podajemo ovdje bilancu kako je Voloska Posujilnica stajala koncem 1912.

Aktivna (metak)	K
Aktivni zajmovi	2.642.644-56
Zaostali kamati akt. zajmova	32.481-94
Novac u tek. računu	71.893-42
Vred. papiri i zadr. dijelovi drug. poduzeća	118.984-96
Inventar pisarne po odbitku 10%	1.105-66
hotela	10% 8.754-86
drorane	10% 1.037 07
Vrednost nekretnine	1% 285.503 07
Kaucija vodovoda	30—
Štrabice	600—
Bilježnja 31. prosinca 1912.	10.926-49
	3,073 354 03

Pašina (Dug)	
Zadružni dijelovi	29.246—
Sted. uloci sa uglav. kamati	2.721.012-24
Za 1913. primljeni kamati	7.358-30
Nedignata dividenda 1910.	550-53
1911.	996 45
Rezervni fond	133.000—
za pokr. ev. gub.	10.000—
Novac u tek. računu	132.616 30
Hipotekarni dug	26.114-14
Čist dobitak	12.371-87
	3,073 354 03

Stoj k svome!

Restoracija „Narodni Dom“

— u Puli —

preporuča se svim Slovincima u i izvan Pule, da se sastaju u svojoj kući i svome domu te pozabave uz dobru kapljicu vina i izvrstnog Puljskog piva, dobra jela i hladna iz domaće kuhinje — dobro poskrbljena.

Brat i brato, Slavani i Slavenci! Ko pozna brata za brata, tom neće biti tuđin gospodar!

Pod tim geslom preporuča se domaćincima

Restoracija „Narodni Dom“ u Puli
 ulica Carrera.

Za škole!

Držala bez željeza, olakšana, prodaje se za četiri srebrenja. Dostupno 30 para u trgovini „Ljubljana“ u Puli, ulica Carrera, 1.

GOTOVI KREVETI
 iz crvenog platna dobro pušnjeni, pokrivač ili podnja pernjata 180 cm. duga,
 116 cm. široka K 10—, K 12—, K 13—
 i K 18—; a metra duga 140 cm. široka
 K 12—, K 13—, K 18—, i K 21—; jas-
 tuel 80 cm. dugi, 58 cm. široki, K 3—,
 K 3 3/4, i K 4—; 90 cm. dugi, i 70 cm.
 široki K 4 3/4 i 5 3/4.

Izrađuju se i po posebnoj mjeri, strunjače na 3 dijela za i krevet po K 17—, boje K 12—, — Razlikuje franko poručem od K 10— napred. Zamjena i vraćeno priznaje ako se poštarina plaća.

Benedikt Sachsel, Lobes, br. 259
 pošta PILSEN, Česka.

NAJVEĆA DOKUMENTARNA
ANT. RADIB
SPLJET

1000 i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odijela su u cjeniku, kojega razšilje badava Jugoslavenske raspisavaonica
R. Sternecki, Celje, br. 314.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapun
 od Bergmann & Co. Trüben a/Elbe jest jedan sapun koji čuva kožu od mućkanih pjega i uzdržeje ljepu, mekanu i sjajnu put, što se sa dnevno dotakrim takvima može nepošto dokazati.
 Komad po 80 para dobara se u svim ličarnama, drogerijama i parfumerijama.
 Isto se preporuča Bergmannova Lilienmilch-Sapun kao izvrstno sredstvo za njegovanje ruku sa gospođje. Cijena u tešama po 70 para kom. Dobiva se je svuda.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Panat.

Plavitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Krvarima.
 Panat-Krk-Malinča-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Panat-Rieka, svake srijede, petka i nedjelje tamo, četvrtak, subota i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lavran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lavran-Lošinjvelli-Lošinjmal-luka Sv. Martina svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Beli-Merag-Krk Panat Baška-Lepar-Rab-Lošinjvelli-Lošinjmal-luka Sv. Martina-Narac svake srijede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošinjmal-luka Sv. Martina-Lošinjvelli-Narac svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Mark-Silo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka ponedjeljka do Rieke.

Glavna odpravnitva:
 na Ulici Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264. — u Opatiji na vladatim kiosku na gatu.

+

Podpisane duboko ucviljene priobćuju svim rođacima i prijateljima pritožnu vijest, da je jutros u 7 s. nakon duge i teške bolesti u 57. god. života u Gospodinu usnuo njihov premili muž, sin, brat, ujak itd

Ivan Mrzljak
 kancelista c. i k. ratne mornarice.

Sprovod mil.g pokojnika biti će u petak dne 11. travnja l.g u 4 s. po podne iz bolnice c. i k. ratne mornarice.

Svela zadušna misa služit će se u subotu 12. travnja l.g u 7 1/2 s. u jutro u crkvi c. i k. ratne mornarice „Morske Gospe“.

PULA, 9. travnja 1913.

Obitelji: Mrzljak, Robnik, Palin, Perčić.
 Nažnočno služi za izravno saobćenje.

ZAHVALA.

Prigodom smrti i dugotrajne bolesti našega nezaboravnoga

Vinka Mavričića

primili smo toliko saučesća i iskaza ljubavi, da nam nije moguće svima napose zahvaliti. Činimo to ovim putem. Osobitu hvalu dugujemo veleučenom gospodinu dru Milanu Kovačeviću, koji je pokojnika svom brigom liečio i kušao mu olakšati bol. Zahvaljujemo svoj onoj gospođi, koja su iz bliza i daleka sprovodu prisustvovali, a napose „Sokolasiima“ iz Voloskog-Opatije, koji su sprovod uzveličali. Svima od nas hvala, a od Boga plata.

MOSČENIČKA DRAGA, dne 30. ožujka 1913.
 Rastužena rodbina.

Srećke u korist Narodne hrvatske Straže.

5 glavnih zgoditaka

90.000, 40.000, 30.000, 20.000 i 20.000 kruna odnosno franaka i ltra

gubi, tekom mjeseca svibnja

u sretnom slučaju već sa uplatom samo 5 kruna onaj, koji namruči izvrstnu skupinu 5 srećaka na 70 mjesecnih obroka po 5 K.

15 vučenja godišnje.

Zahitjevajte obširno svibanjsko izvješće o srećkama! Iz njegovog sadržaja: Za jed n u krunu 100.000 franaka! — Izvješće raspodijela i naručbe prima za srećkovno odjeljenje „Slovenske Straže“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

cijereni strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izvođeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nam i uredjena u prometu.

Pouzda, preporuča na zahtjev badava i bez potkrišne od tehničko poslovnicoo

EMANUEL I OSKAR KRAUS,
 TRST, Via. San Nicolò 2b.

Dobivaju se podignoc oprebu za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.
 Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemacki i talijanski.

Br...

Glasnik, prvi i najvažniji sag. dienik

Mora...

Kod narodni...

Tri list na...

Calovnog i...

Telefon

Odgovor

Odnoš

Zalostn...

sudu u F...

orijastim...

doje. Zah...

rođa pul...

jezik u...

kom, kad...

aki suci i...

ne vladaj...

aki i ond...

suvereno...

stvorena...

te od nas...

pravo, ko...

Okružn...

u prvom...

torij, koj...

činom na...

pako hrvi...

koji u gr...

nista tali...

činjenica...

djer i za...

govore hr...

na tom u...

Istra je z...

hrvatski u...

ndnu sud...

jedan koji...

drevosti s...

najboljem...

hov član

Ne treb...

alozov, s...

svi osti...

edn stvari...

nav dolazi...

ili i hote...

prili hrvatskim...

skog jezika...

Tomaš je...

prispustije...

zika simul

Biljasko

talijanz...

gula se je...

vnu kongr...

za nekake...

jenja u hr...

Da pak...

donale* n...

ovo:

Zaludu,

bojine zat...

obozati. N...

ono voiko...

— sjeđie...

hababerk...

(Storance)

Nimoi ne...

da razni...

đeti de se...

Medjeool...

i bili de u...

primjena p...

ija. Borit...

banovozit...

Minicini i...

brata; ho